

Sammelband von Dina

U. g. 1975

30
E N V N C I A T A
D I S P U T A T I O N I S
N O N A E

libri 3. Institut. Imp.

D E L O C A -
T I O N I S - C O N D U C T I -
O N I S E T E M P H Y T E V S E -
O S C O N T R A C T V

Ex tit. 24. d. lib. 3. Inst. consonis

I. C. textibus excerpta

Q V A E

A. D. T. E. V.

P R A E S I D E

Nobilissimo, Clarissimo, Consultissimoq; Viro

D N. A R N O L D O D E R E Y G E R,

I V. D. E T O R D I N A R I O P.

Professore dignissimo

*Discutienda proponit, & pro ingenij tenuitate
tueri annitetur*

I O H A N N E S E R N E S T V S

ab Hundelshausen.

Ad 29. Diem Martii

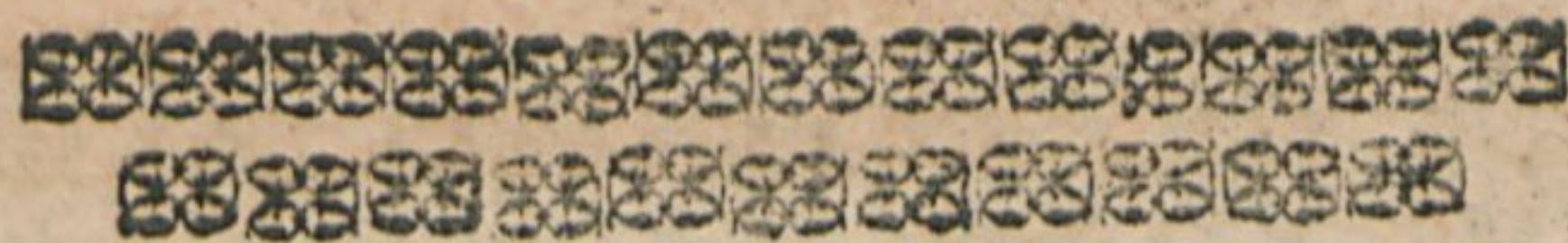
Hora & loco consuetis.

I E N A E

Ex typographéo Tobia Steinmanni.

ANNO CIO IO XCV.

*NOBILISSIMO, AM-
plissimo, ac Eminentissimo Viro, Dn. JO-
HANNI ERNESTO à Teutleben, in
wenigen Sommern/ & Laucha/ In-
clyti, celsissimorum Saxonia Ducum Judicii
revisorii, Prasidi consultissimo, &c.*

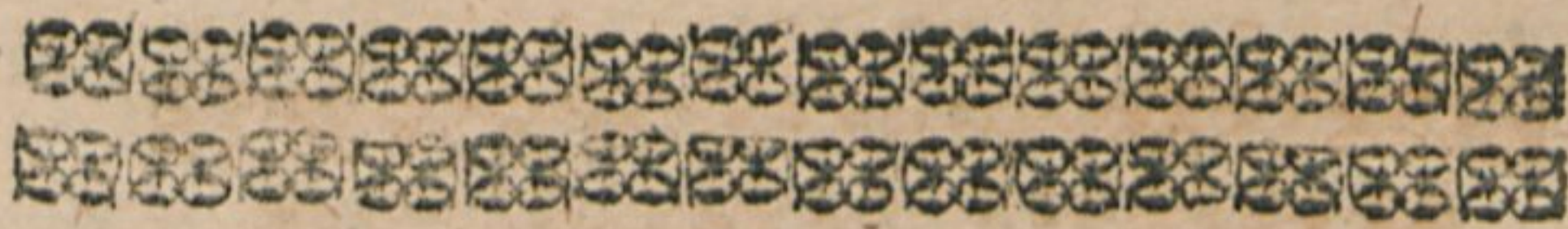
*Auunculo suo meriti-
tissimo*

*Has positiones legales, In Aca-
demici exercitii testimonium, ac
debitæ gratitudinis & obser-
vantiaæ symbolum*

Dicat, Dedicat, R.

C O N T I N U A T I O .

Cum locatioconductio multa cum emtionis & venditionis contractu communia habeat, iisdem- que ferè juris regulis consistat; rectè de ea nunc in- stituetur disputatio.

In prin. Inst. hic. l. 2. ff. eod.

T H E S I S I.

EST AVTEM LOCA- tioconductio contractus juris genti- um, nominatus, solo consensu initus, in quo vel personarum opera, vel rea- rum usus atque fructus pro certa ali- qua mercede, ilicò constituta, ad tem- pus præstatur.

l. iurigentium. 7. ff. de iust l. 5 in pr. l. 14. cum l. seq. l. si mer- ces. 25. §. 5. l. si fundus. 33. §. 1. ff. h. t. l. contractus. 24. C. eod. l. 2. de O. & A. Wesenb; in Isagoge Inst. lib. 3. n. 35.

2.

Hinc perspicuum evadit, rectè locatorem e- um dici, qui interveniente mercede utendum vel faciendum dat. Conductorem verò eum, qui defi- nitâ mercede placitum offerentis suscipit.

l. 2. C. locato. l. item queritur 13. §. 1. & 3. l. qui operas. 38 l. ex lege. 51. §. locavi. l. Martius. 59. ff. h. t. Cuiac. in paratit. ff. & C. h. t. nost. & lib. 2. Obs. cap. 38. ac lib. 4. cap. 26. Wes. in comment. ff. hic. Goed. ad l. 5. §. 1. ff. de V. S. Oldendorp. in pr. class. 4. act 9. Dis. Dd. communiter.

3.

Omnes verò, qui juris commercium & contra- hendi facultatem habent, locare & conducere pos- sunt, præterquam milites & curiales, quibus tamen

stabulum pro equis, & habitationem in suum & suorum usum conducere permittitur

l. 30. cum seq. & l. fin. C. h. t. l. 4. in fin. ff. de decur: & res. in paratit. h. t. num. 5.

4.

Omnes quoque res alienæ, quæ in commercio positæ usu non consumuntur, itemque operæ honestæ rectè in hunc locationisconductionis contractum veniunt.

l. si tibi alienam 7. cum l. seq. ff. h. t. l. hoc senatus. 5. §. 1. ff. de usufruct. ear. rer. quæ usu consum. Cuiac lib. 9. obs. cap. 15. Goed. ad l. 5. de verb. S.

5.

Porrò ut ad emtionem venditionem precii: sic in hoc contractu præter rem & consensum etiam mercedis interventus omninò requiritur, quæ vel ab ipsis contrahentibus expressè & ultrò definitur, vel in arbitrium certæ alicujus personæ confertur.

In pr. Inst. hic. l. 2. l. sicut. 20. l. 25. ff. h. t. l. si convenerit. 23. ff. communi dividundo. & res. in comment. Inst. §. 1. n. 2.

6.

Quod si contrahentes nullam mercedem expresserint, nec ad certum locum tempusve se expressè retulerint, vera locatio, deficiente nimirum ejus substantiali requisito, non consistit.

§. sed & certo. in fin. Inst. de empt. vend. iunct. pr. h. t. eod. d. l. 2. d. l. 25. ff. hic. & res. super allegatum. §. Inst. hic. & in §. fin. vers. & ideo. Inst. de mand.

7.

Hæc autem merces non modò in pecunia numerata, ut potissimum in locatione faciendi fit, sed & in aliis rebus fungibilibus, & præsertim in locatione utendi consistere potest, variisque pro vario rerum ac personarum usu appellatur nominibus.

l. 19.

l. 19 §. 3. ff. hic. l. 21. C. eod. l. pen. §. pen. C. de const. pec.
arg. l. 2. 2. ff. de V. S. Corda. lib. 2. Miscell. cap. 12. Wes. in Paratit. hic.
num. 7. Ath. lib. 1. iurispud. Rom. cap. 23. Cuius. in tract. ad African.
pag. 528. Idemq; lib. 4. obs. cap. 26. & novissime ac elegantissime
Gregor. Lopetz. in lib. singul. animadvers. iuris civ. cap. 15. Diss. ple-
riq; veterum interpretum.

8.

Recipit præterea locationis conductionis con-
tractus conditionem & tempus, idq; expressum vel
tacitum, ubi omne id repetitum censetur, de quo
in expressa locatione convenerat: Nec si per decen-
nium extenditur, aliud contractus nomen aut for-
mam induit.

§. emtio. Inst. de emt. d. l. 2. d. l. 13. cum seq. l. 24. §. fin. l. 60. ff.
hic. l. 16. C. eod. Wes. in paratit. hic. & cons. 3. n. 62. Cui. in Nov. 120.

8.

Quod si nullum certum tempus quandiu loca-
tio durare debeat expressum sit, tunc in rusticis præ-
diis ad annum facta præsumitur, ut locationis fru-
ctus percipi possint: in urbanis verò tam diu quoad
alteruter contrahentium renunciaverit.

d. l. item queritur. 13. §. final. cum l. seq. ff. hic. d. l. 16. C. eod.
Wes. in parat. ff. eod. num. 8.

10.

Cæterùm ante finitum locationis tempus in-
tempestivè conductor ex re conducta expelli ne-
quit, nisi inopinata locatori causa necessitatis inci-
dat, vel si ipse sua domo egeat, aut ruituram instau-
rare velit, nec non si conductor in re conducta ma-
lè versetur, aut periculum sit in mora quamvis ipse
ex justa causa timoris conductæ habitationi quo-
cunq; tempore renunciare possit.

l. 17. §. 3. ff. commod. l. quero. 54. §. 1. l. 3. ff. h. t. l. 3. C. eod.
Novell. 120. cap. 8. l. 27. ff. hic. Gail. lib. 2. Obs. 23. num. 7.

A 3

Consti-

Constituta locatione & conductione, sequitur personarum, quæ sic contraxerunt, ad se invicem obligatio, ex qua prodeunt conditiones duæ, bonæ fidei, pariter directæ ac in heredes transitoria.

§. actionum, 28. Inst. de act. Myns. in §. persequenda num. 22. Inst. eod. tit. Borch. cap. 5. in tractat. de pact. num. 7. & 9. l. sed addes. 19. §. ex conducto, 8. d. l. quero. 54. ff. h. t. l. 10. C. eod.

Et primum quidem actio locati locatori adversus conductorem competit, quâ finito usu secundum conventionis legem ad conventam mercedis præstationem, rei locatæ restitutionem, adeoque omnis damni dolo vel culpâ contra locationis pactionem dati, refusionem tenetur.

l. videamus. 15. l. si quis. 9. §. Imperator. 4. l. 58. l. cum in plures. 60. ff. h. t. l. 13. l. 17. C. eod. Myns. cent. 4. obs. 23. Zwes. cons. 62. num. 17. Vulsteius. lib. 1. discept. cap. 15.

Culpa autem levissima aut casus fortuitus regulariter in hoc contractu non præstatur, nisi res suâ natura exactissimam diligentiam desideret, vel conductor pro custodia mercedem accipiat, aut pro ratione circumstantiarum aut pactionum omnem in se casum recipiat.

l. 11. l. 40. cum l. seq. ff. bic. l. 28. C. hic. §. pen. Inst. eod. ibiq. Zwes. & in parat. h. t. num. 15. Soarez. in communi opin. litera C. n. 207. l. 22. C. de neg. gest. l. 7. §. 4. ff. de pact.

Conductori contra datur actio conducti adversus locatorem ad persequendum id, quod sibi ratione conductionis debetur, ut liceat re & operâ conducta uti, ut locator rem locatam vitiosam reficiat,

ficiat, damnaque inde emergentia refundat: ob sterilitatem quoque insolitam vel interitum rei locatae mercedem vel in totum vel pro parte ac rata temporis remittat, impensasque necessario vel utiliter in rem locatam factas restituat.

l. 7. cum duab. seq. l. 15. l. 27. ff. hie. l. 8. & 28. C. eod. Cuiac. lib. 10. obs. cap. 4. & lib. 15. cap. 28. Zwes. in para. hic. Gail. lib. 2. d. obs. 23. Gregor. Lopetz. in allegato libro singul. advers. cap. 16.

15.

Quod si ante tempus completum, ob supervenientem forte rei locatae alienationem, migrare oporteat conductorem; tunc locator, qui rem conductam alienat, conductori ad totale interesse & damnum, quandoque etiam ad interesse lucri, quod erat ex re conducta, si ea usque ad finem locationem uti licuisset percepturus, tenetur.

l. si in lege. 24. §. colonus. 4. l. qui insulam. 30. l. qui fundum. 32. cum l. seq. ff. h. t. Mollerus lib. 4. semestr. cap. 14.

16.

Ad locationem denique, eamque plerumque perpetuam, haud incommodè refertur contractus emphyteuticus & libellarius, quo interveniente scriptura, dominus fundi sui deserti fortasse & squalidi usum ac fructum plenissimum alteri concedit eadem lege, ut cultura sua eum meliorem faciat atque fructuosorem, & in recognitionem reservatae proprietatis certam mercedem seu annum canonem domino rependat.

§. adeo inst. hic. l. 1-2. & 3. C. de iur. emphyteu. Cuiac. in par. C. eod. l. 5. l. possessores. 12. de fundis patrimon. C. lib. 11. l. 1. ff. si ager vectigalis. Novell. 7. in fin. Cuiac. in tractatu feud. fol. 480. Olden.

A 4 class.

class. 5. de act. emphyt. Borch. in tract. de feud. cap. 3. num.
2. & seq.

17.

Estq; duplex emphyteus civilis vel ecclesia-
stica, quarum illa est in rebus profanis immobilib.
& perpetua; hæc in rebus Ecclesiasticis ultra gene-
rationem tertiam plerunq; se non extendens.

*Dwes. in parat hic num 2. Borch. in allegato tractatu num. 14.
& seq. Herman. Vult. in I. R. d. cap. 36. Authent. perpetua. C. de sa-
cro sanct. Eccles.*

18.

Cæteroquin constituitur emphyteus à domi-
no & omnibus, qui id faciendi jus habent pactio-
nis, præscriptionibus & testamento.

*d. §. adeo Inst. hic. l. 2. ibiq; Dd. C. de iure emphyt. Dwes. in par.
ff adhuc tit. & ad tit. si ager vectigalis. l. omnes. C. de præscript. 30.
vel 40. ann. l. litibus de agricol. & censit. l. fin. de fund. patrimon.
C. lib. 15.*

19.

Succeffione verò ab intestato, jus Emphyteu-
ticum non tam de novo constituitur, quàm consti-
tutum continuatur post obitum accipientis in ejus
liberos vel heredes, quib. in investitura vocatis pro
hereditariis pactioibus ordine successivo Emphy-
teus obvenit.

*Iul. Clar. §. Emphyteusis. quest. 32. arg. l. 4. C. de liberis
præt. Treutl. part. 1. disp. 29. th. 11:*

20.

Quoniam a hic contract. emphyteuticarius pa-
ctis potissimum formatur, & secundum contrahen-
tium placita variatur, appositis hujusmodi cōtractui
pactioibus omninò standū est, & si in illis de pericul.
& casu

& casu fortuito quid certi convenerit, illud servandum est: si verò nihil conventum fuerit, tunc totius rei interitus ad dominum, damnum autem particulare ad Emphytevtam pertinebit.

d. §. adeò. Inst. hic, d. l. 1. 2. & 3. h. tit. ibi q; interpretes, Gail. d. obs. 23. num. 22. & seq.

21.

Solvitur postremò hic constitutæ Emphytevtæ contractus, finito concessionis usu, itemq; abusu rei in Emphytevtin datæ, si nimirum tantus sit, qui vergat ad perpetuam fundi deteriorationem, neque culturam fructuum respiciat, sed ipsam rei proprietatem: non soluto quoque canone intra biennium in Ecclesiastica: in civili verò Emphytevti per triennium, etsi interpellatum non sit.

d. l. fin. C. de fundis patri. Ayt. qui rem, ubi Dd. C. de SS. Eccles. Novell. 7. cap. 3. & 120. cap. 8. Myns. cent. 3. obs. 65. & 97. & cent. 6. obs. 86. Harr. Pist. lib. 1. quest. 28.

Confectaria.

I.

AN sicut ob sterilitatem sine culpa conductoris contingenter provenientem pensio remitti, ita ob immodicam ubertatem augeri possit, magnus inter Dd. conflictus est. Nos, etsi remissam pensionem ob præcedentis vel subsequens anni notabilem fertilitatem repeti posse non negamus, non rectè tamen, si conductor suâ industriâ ex fundo locato uberior

beriores fructus perceperit ad conventæ
pensionis augmentum agi posse, putamus.

*l. 15. §. 4. l. 25. §. 6. ff. hic. l. 18. C. eod.
Gail. lib. 2. d. obs. 23. Ves. cons. 3. n. 52.*

II.

Colono partiario nec beneficium l. 2.
C. de rescind. vend. nec quanti minoris sup-
plementum de iure competere videtur.

*l. si merces. 25: §. vis maior. ff. h. t. Gail.
d. obs. 24. Oldendorp. class. 4. act. 9. tit. 4.*

III.

An domino ob non solum canonem,
propria autoritate Emphytevtam expellere
liceat dubiæ quæstionis est. Nos magis
stratus autoritatem, declaratoria sententia
interveniente, requirimus.

*argument. l. 3. C. de pig. l. si servus. ff.
quod cum eo, qui in alterius potestati:
Myns. cent. 3. obs. 97. Pist. lib. 1. quest. 22.*

III.

In emphytevsi pignorationem non ha-
bere

bere locum, contra communem Dd. assertionem probabiliter defendi posse arbitramur

*Mollerus lib. 3. Semestrium. c. ult. Ar.
Pine. in repetitione l. 1. part. 3. num. 18. &
seq. C. de bon. mat. & in l. 2. part. 2. cap. 1.
num. 14. C. de rescind. vend.*

V.

Vtrum Emphytevta moram ob non solum canonem commissam celeri satisfactione purgare possit inter interpretes varie multumque controversatur, sed negativa de iure nobis verior videtur.

*l. 2. C. h. t. l. magna de contrahend. & com.
stip. arg. l. traiectitia. S. de illo. ff. de Obl. &
act. Borch. in tract. feud. cap. 7. num. 30.*

F I N I S.

99 A 6904

ULB Halle 3
004 976 38X

TA 30L

Inches 1 2 3 4 5 6 7 8
Centimetres 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

Farbkarte #13

B.I.G.

Blue

Cyan

Green

Yellow

Red

Magenta

White

3/Color

Black

30

ENUNCIATA
DISPUTATIONIS
NONAE
libri 3. Institut. Imp.
DE LOCA-
TIONIS-CONDUCTI-
ONIS ET EMPHYTEVSE-
OS CONTRACTV
Exitit, 24. d. lib. 3. Inst. consonis
I. C. textibus excerpta
Q V AE
A. D. T. E. V.
P R A E S I D E
Nobilissimo, Clarissimo, Consultissimoq; Viro
DN. ARNOLDO DE REYGER,
I V. D. ET ORDINARIO P.
Professore dignissimo
Discutienda proponit, & pro ingenij tenuitate
tueri annitetur
I O H A N N E S E R N E S T V S
ab Hundelshausen.
Ad 29. Diem Martii
Hora & loco consuetis.
I E N A E
Ex typographéo Tobia Steinmanni.
ANNO MDLXCV.